

**Om ljuset
tar oss**

Om ljuset tar oss

18 juni - 28 augusti

www.gavlekonstcentrum.se

90-talets norska black metal byggde vidare på extrem metal från 80-talet men inspirerades även av klassisk musik, tysk elektronisk musik och folkmusik. Genren är extremt tydlig i sin estetiska medvetenhet och sina strikta koder. Denna tydlighet präglar såväl musiken som den visuella framtoningen genom bandfoton, skivomslag, kläder med mera, och har haft en betydande påverkan på samtidskultur även utanför metalgenren.

Norsk black metal bör till viss del ses i ljuset av 80- och 90-talets breda gotiska strömningar, och genrens företrädare drev detta till sin spets i strävandet mot totalt mörker i sitt uttryck, i en vilja att konfrontera och bejaka människans mörka sidor och en längtan efter ett extatiskt tillstånd där människans inneboende urkraft frigörs. Detta bejakande av mörkrets kärna kanaliseras i en kompromisslös musik och scenshow, ursprungligen fullkomligt befriad från ironi och självdistans. Våldsförhäriligandet och det utpräglat antikristna var det som framförallt nådde allmänhetens medvetande under 90-talet. En av genrens centralfigurer, Burzums Varg Vikernes, dömdes 1993 till 21 års fängelse för ett antal kyrkbränder och mord på en annan norsk black metal-musiker. Det är Burzums album "Hvis lyset tar oss" från 1994 som har gett titel åt utställningen.

Det finns en hög medvetenhet om västerländsk och nordisk kulturhistoria inom black metal, där särskilt det nordiskt förkristna betonas. Influenser från äldre tiders bildkonst är tydlig och genom de samtida konstverken i utställningen är "Om ljuset tar oss" en transformatorisk återkoppling till konsthistorien. De medverkande konstnärerna är djupt införstådda i genrens koder och bearbetar dem på olika sätt i sina konstnärskap. I utställningen ingår foto, måleri, video och objekt. Genom sin utgångspunkt i black metal-kulturen synliggör verken allmängiltiga ämnen som nationalistisk mytbildning, våld och destruktivitet. Liksom urskogen ofta ger en svart grundton åt musiken, fungerar Konstcentrums panoramafönster, en rest från det gamla skogsmuseet, som en reflektionsyta åt utställningen.

Daughters of Valhalla är ett projekt av konstnärerna Monica Winther och Kjersti Vetterstad. Monica Winther är född 1976 och är bland annat utbildad vid Konsthögskolan i Bergen 2004-2007. Hon är aktuell i utställningen Nordic Darkness på Kristinehamns Konstmuseum. Kjersti Vetterstad är född 1977 och är bland annat utbildad på Konstfack i Stockholm 2007-2010. Hon har nyligen visats i separatutställning på Entrée i Bergen, samt i flertalet grupputställningar i Norge och utomlands.

I Daughters of Valhallas videoverk The Giants of Yore vandrar två jättar genom ett vinterlandskap av tät granskog, snö och is. De stannar till för att äta, dricka och för att slåss. Jättarna var viktiga i skandinavisk folktro och i fornnordisk mytologi en del av naturgudarna med övermänsklig styrka.

Völuspá (som betyder Völvans spådom) är den första och mest kända av de fornnordiska dikterna i den poetiska Eddan och används som utgångspunkt för verket. I Völuspá berättar völvan om universums historia, från dess uppkomst till slutstriden Ragnarök.

Viktor Rosdahl är född 1980 och är bland annat utbildad på Malmö Konsthögskola 2002-2007 och Kungl. Konsthögskolan 2005. Han har ett flertal separat- och grupputställningar bakom sig, bland annat Modernautställningen 2010.

Viktor Rosdahl arbetar med olika sorters tematik och motivvärldar. Ofta parallellt och inte sällan i samma verk. Black metal handlar för Viktor Rosdahl om minnen av ett band han och hans bror och några till hade i mitten till slutet på nittioalet i Helsingborg och utgör en viktig grund för en slags konstnärlig utlevelse av det våld och hat han dagligen bär på. Många av Viktor Rosdahls bilder utmärks av ett myllrande detaljerat seende som delvis har sin utgångspunkt i black metal-musikens energi och frenesi. En annan aspekt av Viktor Rosdahls konst som kan kopplas till black metal är den mentala resan till ett annat tillstånd genom naturen, musiken och hatet; starka upplevelser som alienerat filter i vardagen. Men också försök till gestaltningar av våld och socialt utanförskap som har varit följden av fysiska konflikter i konstnärens liv.

I Viktor Rosdahls verk i utställningen gör sig black metal synbart på olika, ibland mer indirekta och ibland mer direkta, vis. Kanske tydligast är det i verket Darkthrone som är en omarbetning av skivomslaget till det norska black metal-bandet Darkthrone's album Panzerfaust från 1995.

Petr Davydtchenko är född 1986 och bland annat utbildad på Konstfack 2008-2011. Han medverkade senast i Vårsalongen 2011 på Liljevalchs i Stockholm.

Petr Davydtchenko växte upp i Sankt Petersburg i Ryssland och mötte där nynazism i olika subkulturer. Han hade svårt att förstå varför så många människor med historisk medvetenhet valde att använda sig av symbolik från Nazityskland och i vissa fall till och med utöva politiskt våld. När Petr Davydtchenko flyttade till Sverige drogs han nästan omedelbart till black metal-scenen i Stockholm. Han ville undersöka den eftersom han märkte att det fanns så många likheter med den ryska nynazismen. De symboler och den estetik som användes hade mycket gemensamt och kom ofta från nordisk mytologi.

I sin konst väljer Petr Davydtchenko vanligtvis att arbeta med ämnen som han tycker är störande. Han kombinerar starka symboler och ockulta, subkulturella referenser med minimalistiska uttryck. Med detta vill han skapa en värld där gränsen mellan verklighet och fiktion är svår att urskilja. Han vill skapa nya visuella koder och återuppväcka uppfattningen av "det goda mot det onda". Det är viktigt för honom att bli fullständigt involverad i sitt arbete och ibland även använda sig själv som objekt.

Gävle Konstcentrum presenterar sommarens utställning "Om ljuset tar oss". Konstnärerna Monica Winther, Kjersti Vetterstad, Petr Davydtchenko och Viktor Rosdahl visar verk som på olika sätt relaterar till black metal och särskilt den andra vågen som uppstod i Norge under sent 80-tal och tidigt 90-tal med band som Burzum, Darkthrone, Emperor, Immortal och Mayhem.

Öppettider: tisdag-söndag 12-16

Utställningscuratorer: Joakim Forsgren,
Carl Bergström och Maja-Lena Johansson

I samarbete med:

BEIJER
BYGGMATERIAL

Gävle Konstcentrum

Kungsbäcksvägen 32

Box 857

801 31 Gävle

Tel: 026 17 94 24

konstcentrum@gavle.se

www.gavlekonstcentrum.se

Buss 15, hållplats Silvanum (endast vardagar)

**GÄVLE
KONSTCENTRUM**

En del av Gävle kommun